

**EERLIJK DELEN EN INCLUSIEF,
KLIMAAT altijd VOOROP**
naar een sociale en duurzame toekomst

verkiezingsprogramma
2022-2030

GROENLINKS

gemeente Epe

vastgesteld november 2021

GROENLINKSE INSPIRATIE voor 2025

iedereen hoort erbij ! inclusief dus en zorg voor mensen die dat nodig hebben	
EERLIJKE KANSEN	Iedereen heeft recht op opleiding, werk, betaalbaar wonen en moet zich persoonlijk kunnen ontplooiën. We willen ondersteuning voor iedereen die een achterstand heeft of dreigt op te lopen; ruimte om écht mee te doen: bijv. via sport en cultuur.
EMANCIPATIE en INTEGRATIE	Verschillen tussen mensen zie we het liefst als een verrijking. We vinden kennismaking en uitwisseling belangrijk om wederzijds begrip en respect te bevorderen.
INKOMEN en UITKERING	We willen een gemeente zonder armoede. GroenLinks vindt sociale vrijheid erg belangrijk, mensen moeten eigen keuzes kunnen maken om zo mee te kunnen doen in de maatschappij.
klimaat voorop ! duurzaam met groen / energie / grondstoffen	
DUURZAAMHEID ENERGIE GRONDSTOFFEN KLIMAAT	De doelstellingen van onze regio omarmen we graag: schoon, innovatief en gericht op duurzaamheid en circulaire economie. Nederland moet zich aanpassen aan het doorzetten van de klimaatverandering. We krijgen te maken met grilliger weer; hogere temperaturen, een sneller stijgende zeespiegel, nattere winters, heviger buien en drogere zomers. Energiegebruik willen we minimaliseren.
GROENE GEMEENTE	GroenLinks vindt dat we onze leefomgeving schoon, leefbaar en bruikbaar moeten doorgeven aan volgende generaties. Verdere aantasting van het klimaat en onze planeet willen we voorkomen. Daarom gaan we voor schone energie uit blijvend beschikbare bronnen, hergebruik van producten en grondstoffen en schoon vervoer.
DUURZAAMHEID GRONDSTOFFEN	In onze landelijke omgeving stimuleren we korte ketens en de lokale markt. We willen een samenleving zonder afval, namelijk via hergebruik van spullen en grondstoffen die daar voor in aanmerking komen.
sterke democratie ! ruimte voor inspiratie én voor uitvoering	
OPEN GEMEENTE PARTICIPATIE JONGEREN	GroenLinks vindt dat je mensen moet vertrouwen en we willen ruimte én hulp geven aan mensen die hun omgeving mooier, schoner, groener willen maken. Een gemeente is er van en voor de inwoners, voor het algemeen belang. We vinden het belangrijk dat mensen kunnen meedenken en dat er aandacht is voor mensen die nadeel ondervinden van besluiten. Dat betekent dat de gemeentelijke politiek altijd open moet staan voor communicatie met de inwoners – als onderdeel van procedures, maar ook buiten procedures om. Er is ruimte voor de wijsheid van iedereen.
dé plek van je héle leven ! een omgeving die past bij elke leeftijd	
ZORG JEUGDZORG KLEINE KERNEN WONEN	GroenLinks vindt dat je je in onze gemeente je hele leven thuis moet voelen. We zorgen voor betaalbare huisvesting, de omgeving is van goede kwaliteit, er is goed onderwijs en goede, schone werkgelegenheid. Voor wie het minder heeft getroffen bieden we goede ondersteuning: sociale woningbouw, voor- en vroegschoolse educatie, aanpakken van taalachterstanden, zorg voor mensen met een beperking en voor ouderen die zorg nodig hebben. Zorg begint dicht bij huis. We vinden keuzevrijheid, zelfontplooiing en waardering heel belangrijk.
ruimte voor talent ! ruimte voor kunst, creativiteit en sport	
 SPORT KUNST CULTUUR CULTUURHISTORIE	GroenLinks vindt dat er veel aandacht moet zijn voor sport, kunst, creativiteit, cultuurhistorie. Daarmee verrijk je je leven. Kennismaking met sport, kunst en cultuur is een basisvoorwaarde, daarnaast moet er ook gelegenheid zijn om je talenten te ontwikkelen. Cultuurhistorie is een onmisbaar deel van het DNA van onze gemeente. Kennis en beleven van de geschiedenis zorgt voor verbondenheid met onze gemeente.
dienstverlening de gemeente is je eerste aanspreekpunt	
EERSTE OVERHEID	GroenLinks vindt dat de gemeente als <i>eerste</i> overheid vooral een dienstverlenende houding moet tonen. Je mag meepraten én je wordt geholpen als je dat nodig hebt. Doorverwijzen mag, maar dat mag geen afschuiven betekenen.

KANDIDATENLIJST GROENLINKS

voor de gemeente Epe

gemeenteraadsverkiezingen 2022

lijst 6

			
1 Wilma Baltus	2 Jan Willem van der Baan	3 Thijs Schutter	4 Tilly Meijer
			
5 Jan Muijs	6 Jelleke Boomsluiters	7 Agnes Goldenbeld	8 Gerrit Brummelman
			
9 Jan de Graaf			

De thema's van GroenLinks gemeente Epe

IEDEREEN HOORT ER BIJ inclusief	<p>GroenLinks vindt dat je moet kunnen meedoen in de maatschappij. Dat geldt ongeacht je afkomst, kleur, geloof, leeftijd, geslacht, seksuele geaardheid, handicap of wat dan ook. We discrimineren niet en we werken aan emancipatie van groepen die dat nodig hebben. Via je werk, je vrijwilligerswerk, je sport, je club, je school moet je in contact kunnen komen met anderen. De gemeente kan je daarbij helpen als je je werk kwijt raakt, ziek wordt of op een andere manier in problemen komt. Een sociaal vangnet dus. We laten geen mensen in de steek.</p>
DUURZAAMHEID KLIMAAT VOOROP	<p>GroenLinks vindt dat we onze leefomgeving schoon, leefbaar en bruikbaar moeten doorgeven aan volgende generaties. Verdere aantasting van het klimaat en onze planeet willen we voorkomen. We gaan we voor schone energie uit blijvend beschikbare bronnen, hergebruik van producten en grondstoffen en schoon vervoer. We zorgen voor minder overlast door de klimaatveranderingen. We moeten goed omgaan met hitte en droogte, zorgen voor goed waterbeheer en goed verwerken van felle plensbuien.</p>
STERKE DEMOCRATIE	<p>GroenLinks vindt dat je mensen moet vertrouwen en we willen ruimte én hulp geven aan mensen die hun omgeving mooier, schoner, groener willen maken. Een gemeente is er van en voor de inwoners, voor het algemeen belang. We vinden het belangrijk dat mensen kunnen meedenken en dat er aandacht is voor mensen die nadeel ondervinden van besluiten. Dat betekent dat de gemeentelijke politiek altijd open moet staan voor communicatie met de inwoners – als onderdeel van procedures, maar ook buiten procedures om.</p>
DÉ PLEK VAN JE HÉLE LEVEN wonen, werk, onderwijs en zorg	<p>GroenLinks vindt dat je je in onze gemeente je hele leven thuis moet voelen. We zorgen voor betaalbare huisvesting, de omgeving is van goede kwaliteit, er is goed onderwijs en goede, schone werkgelegenheid. Voor wie het minder heeft getroffen bieden we goede ondersteuning: sociale woningbouw, voor- en vroegschoolse educatie, aanpakken van taalachterstanden, zorg voor mensen met een beperking en voor ouderen die zorg nodig hebben. We vinden keuzevrijheid, zelfontplooiing en waardering heel belangrijk.</p>
RUIMTE VOOR TALENT kunst en cultuur	<p>GroenLinks vindt dat er veel aandacht moet zijn voor sport, kunst, creativiteit, cultuurhistorie. Daarmee verrijk je je leven. Kennismaking met kunst en cultuur is een basisvoorwaarde, daarnaast moet er ook gelegenheid zijn om je talenten te ontwikkelen. Cultuurhistorie is een onmisbaar deel van het DNA van onze gemeente. Kennis en beleven van de geschiedenis zorgt dat je je verbonden voelt aan onze omgeving.</p>
GEMEENTE EPE ALS EERSTE VOOR JOU dienstverlening	<p>GroenLinks ziet de gemeente Epe als jouw <i>eerste</i> overheid, het dichtst bij elke inwoner. Je mag er op rekenen dat je mag meepraten. Je wordt écht geholpen als je in de knel zit; vooral natuurlijk met zaken waar de gemeente voor moet zorgen of waar je de gemeente gewoon voor nodig hebt. Dat een klacht serieus genomen wordt. Dienstverlening heet dat. Doorverwijzen gebeurt ook: wanneer andere organisaties taken voor de gemeente uitvoeren... maar het mag geen afschuiven worden ! De gemeente volgt dus hoe het verder loopt.</p>
FINANCIËN	<p>GroenLinks vindt financiën zijn belangrijk. We weten dat voor heel veel zaken geld nodig is. Een uitkering voor wie zelf niet een inkomen heeft. Opbrengsten meten we liever in geluk dan in geld. Het ideaal is goede voorzieningen en lage lasten. Maar we zien lage lasten niet als een doelstelling, eerder als een mooi effect van goed beleid. De resultaten van beleid staan voorop, voor goede voorzieningen mag je best een bijdrage via gemeentelijke belastingen vragen.</p>

EERLIJK DELEN EN INCLUSIEF - KLIMAAT altijd VOOROP
naar een sociale en duurzame toekomst

GroenLinks kijkt graag wat verder vooruit. We vinden het belangrijk om het verkiezingsprogramma te beginnen met de grote lijnen voor de toekomst. We kijken in dus de eerste plaats naar de doorgaande kwaliteit van het beleid en koppelen het gemeenschappelijk belang van de korte termijn aan dat van de lange termijn.

Daarom gaat dit programma niet alleen over de komende raadsperiode 2022-2026, maar ook over de aansluitende periode tot 2030 (en natuurlijk ook verder).

We hebben zin in de toekomst, we staan voor verbinding en vertrouwen. Dat vinden we belangrijk voor de maatschappij en dus ook voor de politiek. We zijn er van overtuigd dat samenwerken béter uitpakt voor iedereen en soms vraagt dat wat meer tijd.

GroenLinks heeft een rijke voorraad ideeën om de idealen te realiseren. We dragen die ideeën graag aan, ze zijn er om te delen, te omarmen en vooral om uit te voeren. We komen ook graag in actie voor de uitvoering en zijn beschikbaar voor bestuurlijke samenwerking. Dat hebben we eerder laten zien, dat willen we blijven tonen.

De beschrijving van de thema's toont de hoofdrichtingen, in de uitwerkingen dragen we veel ideeën aan. We zetten onze denkracht natuurlijk niet stil na het schrijven van dit programma. We doen daarom graag de permanente uitnodiging aan inwoners, bedrijven, verenigingen, organisaties om ons op te zoeken. We houden van inspiratie !

Lijsttrekker Wilma Baltus

GROENLINKSE INSPIRATIE voor 2030

AGENDA EPE 2030

“Blijven veranderen om jezelf te kunnen blijven”

Dat motto kreeg de “Toekomstvisie Epe 2030” mee van de inwoners. Wij vinden het een prima motto voor alle veranderingen die de komende jaren zullen moeten plaatsvinden. Epe zal zichzelf kunnen blijven door niet af te wachten, maar door actieve regie te voeren over het gemeentelijk beleid en ook de inwoners van de gemeente te stimuleren actieve regie te nemen over hun eigen situatie. We willen dat ook de gemeente Epe zo'n agenda opstelt als houvast voor de komende jaren en om tussendoelen voor de toekomstvisie Epe 2030 aan te geven. We werken onze ideeën alvast uit in ons verkiezingsprogramma “Eerlijk delen en inclusief, klimaat altijd voorop, naar een sociale en duurzame toekomst”, de GroenLinkse versie van de AGENDA Epe 2030.

**IEDEREEN
HOORT ER BIJ
inclusief**

EERLIJKE KANSEN	Iedereen heeft recht op opleiding, werk, betaalbaar wonen en moet zich persoonlijk kunnen ontplooiën. We willen ondersteuning voor iedereen die achterstanden heeft of dreigt op te lopen en ruimte om deel te nemen aan de maatschappij via bijv. sport en cultuur.
EMANCIPATIE en INTEGRATIE	Verschillen tussen mensen zie we het liefst als een verrijking. We vinden kennismaking en uitwisseling belangrijk om wederzijds begrip en respect te bevorderen.
>>	De gemeente geeft actief aandacht aan emancipatie-activiteiten van groepen inwoners – zeker voor nieuwkomers die in een nieuwe woonomgeving een plek krijgen door voorlichting en publicaties.
>>	We zijn alert op de emancipatie (tolerantie én acceptatie én integratie) van statushouders, gehandicapten en LHBTIQ-ers.
>>	In de Sociale Agenda van gemeente Epe wordt gericht inclusiviteitsbeleid opgenomen; met name voor mensen uit de LHBTIQ – groepen.
>>	Kinderen van migranten of statushouders krijgen bijzondere aandacht: we hebben een schakelklas om heel snel de basiskennis van het Nederlands op peil te brengen.
>>	De gemeente draagt er zorg voor dat het taalonderwijs voor nieuwkomers plaats vindt in Epe of in Vaassen
>>	Jezelf zijn is geen ideologisch onderwerp, het is ieders eigen identiteit en die kan niemand je afpakken.
ONDERWIJS	Onderwijs begint al bij de voor- en vroegschoolse opvang. We willen dat je in de gemeente Epe dichtbij naar een openbare of algemeen toegankelijke basisschool kunt en dat je daarna voor bijna al het voortgezet onderwijs in Epe school kunt gaan.
>>	Alle kinderen met een risico op taalachterstand nemen deel aan de voorschoolse educatie; we zorgen voor een goed aanbod bij de peuterspeelzalen, kinderopvang.
>>	Voor thuis is de Voorleesexpress een prima aanvulling.
>>	Samenwerking tussen bibliotheek en welzijnswerk is een krachtige bundeling om taalachterstanden te helpen voorkomen.
>>	Epe, Vaassen, Emst en Oene hebben en houden elk openbaar of algemeen toegankelijk basisonderwijs
>>	Veilige fietsroutes naar school - speciale aandacht voor de kruisingen met rotondes en hoofdwegen voor het autoverkeer.
>>	In de mobiliteitsvisie en uitwerkingsplannen besteden we gericht aandacht aan schoolroutes.
>>	Bibliotheek en lokale omroep ontwikkelen een programma voor mediawijsheid en voor het leren herkennen van “fake-nieuws”
>>	Voor volwassenen dringen we er op aan om een achterstand in taal, rekenen en digitale zelfredzaamheid weg te werken en zo sociaal zelfredzamer te worden
ECONOMIE	GROEI KAN ALLEEN GROEN EN NATUUR-INCLUSIEF Een sterke, groene economie zien we als ideaal. Om te voorkomen dat onze gemeente ontgroent en vergrijsd willen we dat jongeren en gezinnen hier goed kunnen leven en werk kunnen vinden. Zo houden we de samenleving evenwichtig, gevarieerd en levendig. De doelstellingen van regio omarmen we graag: schoon, innovatief en gericht op duurzaamheid en circulaire economie.

	<p>Zo zien we ook de toekomst voor de recreatiesector – in samenhang en met respect voor landschap en natuur. In onze landelijke omgeving stimuleren we korte ketens en de lokale markt. Het beeld wordt compleet met sterke voorzieningen voor zorg.</p>
>>	<p>We ondersteunen korte voedselketens met duurzaam geproduceerd voedsel uit de eigen omgeving.</p>
>>	<p>We stimuleren natuur-inclusieve landbouw; we willen af van de niet-grondgebonden landbouw en ook van teelten met intensief gebruik van gewasbeschermingsmiddelen</p>
>>	<p>We werken samen met de bedrijvenverenigingen en ondernemerscollectieven, de regio doelstellingen zijn daarbij leidend voor convenanten en collectieve acties.</p>
>>	<p>De gemeente Epe bevordert de samenwerking tussen bedrijven en bewonersgroepen: overleg met de buurt ! (over activiteiten, uitbreidingen, milieueffecten en kansen voor collectief gebruik van energie).</p>
>>	<p>In het buitengebied komen kansen voor de combinatie van duurzame landbouw en duurzame vrijetijdsactiviteiten.</p>
>>	<p>We willen dat onze bedrijventerreinen verregaand verduurzamen. Elke kans om energie te besparen en op te wekken wordt benut. Nieuwe bedrijven horen alle beschikbare duurzaamheidstechnieken toe te passen; van bestaande bedrijven verlangen we ook een maximale inzet voor verduurzaming.</p>
INKOMEN en UITKERING	<p>We willen een gemeente zonder armoede. GroenLinks vindt sociale vrijheid erg belangrijk, mensen moeten eigen keuzes kunnen maken om zo mee te kunnen doen in de maatschappij.</p>
>>	<p>We doen ons best om mensen bij werk en werk bij mensen te krijgen;</p>
>>	<p>We maken afspraken met werkgevers over sociale duurzaamheid – werkplekken voor jongeren, ouderen, laaggeschoolden en mensen met een arbeidshandicap. Dat doen we als Gemeente Epe zélf en met partners als Circulus-Berkel, Tribuut, Axent Groen, Leisurelands etc.</p>
>>	<p>Er komt 3x per jaar een markt voor flitssollicitaties</p>
>>	<p>Anoniem solliciteren is een goede methode om overbodig onderscheid te vermijden. Gemeente Epe geeft hierin het goede voorbeeld. We werken intensief samen met onze buurgemeenten Heerde en Apeldoorn in werkbedrijf Lucrato om mensen zo snel mogelijk (weer) aan het werk te krijgen.</p>
>>	<p>Sociale duurzaamheid staat in het aanbestedingsbeleid; het is dus een pluspunt wanneer leveranciers hier rekening mee houden.</p>
>>	<p>Wie in de bijstand komt krijgt dat op basis van vertrouwen, regelluw en er is ruimte voor maatwerk. Zonodig combineren we participatie, zorg en ondersteuning in één traject (bijv. met vrijstelling van sollicitatieplicht als je belangrijk vrijwilligerswerk doet, inburgeringsprogramma volgt of een eigen bedrijf van de grond wilt krijgen).</p>
>>	<p>We helpen mensen bij het aanvragen van voorzieningen, toelages, regelingen en het aanvragen van vrijstellingen of kwijtscheldingen.</p>
>>	<p>We willen een gemeente zónder armoede. We zetten in op zo snel mogelijk reageren op signalen van schuldenproblematiek.</p>
>>	<p>We zorgen voor een jaarlijks terugkerende preventie-campagne om financiële problemen te kunnen voorkomen en problemen snel aan te kunnen pakken.</p>
>>	<p>De Schoolregeling en de Meedoenregeling houden we graag in stand en we werken daarvoor samen met de Stichting Leergeld. Kinderen van ouders met een minimum-inkomen horen gewoon mee te kunnen doen aan sport en culturele activiteiten.</p>
>>	<p>We zien dat de voedselbank uitkomst biedt als een huishouden het echt niet breed heeft; we helpen mensen die ondersteuning nodig hebben over de drempel – niemand hoeft zich te schamen voor een laag inkomen. We willen inzetten op een bezorgsysteem waar dat nuttig is.</p>

**DUURZAAMHEID
KLIMAAT
VOOROP!**

GROENE GEMEENTE	We geven voorrang aan duurzame energiebronnen en energieneutraal bouwen. We helpen bij het ontstaan van lokale energiecoöperaties. We geven ruim baan aan schoon vervoer: fiets, voetganger en elektrisch openbaar vervoer.
<ul style="list-style-type: none"> >> >> >> 	<p>We zijn zuinig op alle groenvoorzieningen in de dorpskernen.</p> <p>We blijven vraagtekens zetten bij het alsmear ruimte bieden aan het gebruik van auto's in de dorpscentra.</p> <p>De dorpscentra van Epe en Vaassen horen permanent voetgangersgebied te zijn ! Waar openbare parkeervoorzieningen aan de randen daarvan nodig zijn brengen we direct een overkapping aan waarmee we zonne-energie kunnen benutten én schaduw brengen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> >> >> 	<p>We willen projecten van buurtbewoners die hun buurt willen vergroenen graag ondersteuning bieden. Bijv. door groenadoptie, geveltuinen, buurtmoestuinen.</p> <p>Op geschikte plekken worden fruitbomen onderdeel van het gemeentelijk groen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> >> >> >> 	<p>Beeldbepalende bomen en lanen blijven in principe staan. Bij grondwerk is het behoud van de bomen uitgangspunt. We zorgen dat deze bomen een zo goed mogelijke groeiplaats en groeiplaatsbescherming krijgen.</p> <p>Is het toch echt noodzakelijk om de boom te verwijderen dan zorgen we voor herplant en/of compensatie.</p> <p>Het bomenbeleidsplan en het groenstructuurplan zijn belangrijke instrumenten om de groene kwaliteit te helpen behouden en realiseren.</p> <p>Voor bosrijke wijken willen we een voorschrift over het "bomengehalte" van de woningpercelen. Het boskarakter moet zoveel mogelijk gehandhaafd blijven.</p>
<ul style="list-style-type: none"> >> >> 	<p>In ons buitengebied houden we de groene kwaliteit hoog ! Bossen, houtwallen, lanen, wegbepanting en kleine bosjes. In weilanden blijven schaduwbomen voor het vee staan.</p> <p>We leggen deze doelstellingen vast in het ruimtelijk beleid én in het beleid voor natuur en cultuurhistorie.</p> <p>We willen een gericht houtwallenherstelprogramma op poten laten zetten.</p>
<ul style="list-style-type: none"> >> >> 	<p>We willen geen mogelijkheden scheppen voor grootschalige recreatie zoals pretparken, met navenant grote parkeerterreinen.</p> <p>We leggen deze doelstellingen vast in het ruimtelijk beleid én in het recreatiebeleid.</p>
<ul style="list-style-type: none"> >> 	<p>We willen geen megastallen, maar kleinschalige landbouw die duurzaam produceert Kortom: we willen zo min mogelijk verstening door allerlei gebouwen en asfalt.</p>
<ul style="list-style-type: none"> >> 	<p>Groei kan alleen groen, grondgebonden en natuur-inclusief.</p> <p>We stimuleren natuur-inclusieve landbouw; we willen af van de niet-grondgebonden landbouw en ook van teelten met intensief gebruik van gewasbeschermingsmiddelen; we mikken dus op het terugdringen van de teelt van kerstbomen, bloembollen en maïs, we zien liever granen en groente.</p>
<ul style="list-style-type: none"> >> >> 	<p>Bij de inrichting van de groene ruimte bevorderen we zo veel als mogelijk de biodiversiteit van planten en dieren.</p> <p>We richten in met gemengde bomenaanplant, bijen- en vlindervriendelijke bermen, nestgelegenheid voor vogels, vleermuiskasten etc. en we gebruiken</p>

	<p>natuurlijk geen bestrijdingsmiddelen als glyfosaat. Ook niet voor sportvelden en straatonkruid.</p> <p>>> Woekerende exoten bestrijden we (bijv. Japanse duizendknoop, Grote waternavel).</p>
	<p>>> Waar gemeentelijk bermen door aangrenzende eigenaren in gebruik genomen zijn zorgen we voor het terugdraaien daarvan om vervolgens een beheer in te voeren dat gericht is op de vergroting van de biodiversiteit.</p>
	<p>>> Water is belangrijk in het buitengebied én in de dorpskernen. We beschermen oppervlaktewater tegen riooloverstorten en we voorkomen afspoelen van mest en bestrijdingsmiddelen vanaf gronden die in eigendom van de gemeente zijn.</p>
	<p>>> Bij de uitwerking van Omgevingsvisie naar omgevingsplannen en gebiedsgerichte beleidsprogramma's zorgt de gemeente Epe voor een zo groot mogelijke bescherming van natuur, landschap, biodiversiteit en milieukwaliteit .</p>
KLIMAAT	<p>Nederland moet zich voorbereiden op het doorzetten van de klimaatverandering. We krijgen geleidelijk aan te maken met grilliger weer; hogere temperaturen, een sneller stijgende zeespiegel, nattere winters, heviger buien en drogere zomers.</p>
	<p>>> Voor klimaatmaatregelen werken we samen met het Waterschap Vallei en Veluwe.</p> <p>>> Het grondwatersysteem van de Veluwe krijgt bescherming door beperking van grondwateronttrekkingen, ontwatering, afwatering en stimulering van vasthouden, bergen en infiltratie van geschikt water.</p>
	<p>>> GroenLinks wil een maatregelenprogramma voor perioden met droogte.</p> <p>>> De zoetwater-voorziening voor drinkwater krijgt absolute prioriteit. We ontwikkelen – liefst regionaal – een watercentrum dat in droge perioden regelt waarvoor we het water uit de waterleiding wel en niet mogen gebruiken.</p> <p>>> We zorgen voor zo min mogelijk schade en ongemak voor mensen, dieren en gewassen: in de dorpen veel groen en water in plaats van steen.</p> <p>>> We willen watertappunten op meerdere plekken in de dorpscentra. We zetten maatregelen in het gezondheidsbeleid voor het hanteren van hittestress.</p> <p>>> Ook bij het inrichten van de openbare ruimte zorgen we voor verkoelende aanwezigheid van groen en water.</p>
	<p>>> We werken van harte samen met andere gemeenten, het waterschap, de veiligheidsregio, Vitens en Rijkswaterstaat via het Regionaal Manifest Klimaatadaptatie.</p> <p>>> We willen toe naar een afkoppelplicht. GroenLinks wil ook een maatregelenprogramma voor hevige buien.</p> <p>>> In het geval van superplensbuien of van aanhoudende regenval moet duidelijk zijn wie welke maatregelen kan nemen om bijv. nutsvoorzieningen (elektriciteit, communicatie, drinkwater, verwarming) te kunnen laten doorwerken en zo snel mogelijk iedereen weer droge voeten te kunnen bieden.</p> <p>>> GroenLinks wil dat alle hemelwaterafvoeren het water naar een infiltratievoorziening afvoeren en niet naar het riool.</p> <p>>> We zorgen ervoor dat zoveel mogelijk regenwater kan worden geparkeerd op plaatsen waar het geen kwaad kan en passen de rioleringsystemen zó aan dat er zo min mogelijk vies water in huizen, op straat en in oppervlaktewater terecht komt.</p>
	<p>>> In de openbare ruimte en ook voor tuinen en erven bevorderen we minimaal toepassen van verharding en maximale inzet op afkoppelen en infiltratie van regenwater; zo willen we gebruik van regentonnen gericht stimuleren met een subsidie.</p>
	<p>>> Bij het realiseren van nieuwbouw of van renovatie in een woonwijk zorgen we voor een ruime hoeveelheid groen en ruimte voor opvang van hemelwater (wadi's).</p>
	<p>>> Groene daken helpen om de temperatuur binnen aanvaardbare grenzen te houden. We stimuleren de toepassing van o.a. sedumdaken.</p>

DUURZAAMHEID ENERGIE	Het broeikaseffect door koolstofdioxide en methaan zorgt voor de noodzaak om alle menselijke activiteiten zo energie-neutraal mogelijk te maken. We gaan in Nederland afscheid nemen van fossiele brandstoffen.
>>	GroenLinks vindt dat de gemeente Epe zo snel mogelijk een nieuwe duurzaamheidsvisie voor energie moet gaan opstellen om te programmeren hoe zon, wind, water en aardwarmte kunnen worden ingezet als alternatieve energiebron.
>>	GroenLinks wil dat de gemeente Epe blijft stimuleren om energie te besparen. Dat geldt voor inwoners en huizen, voor bedrijven en bedrijfsgebouwen. Wat je bespaart hoef je ook niet op te wekken.
>>	GroenLinks wil dat er goede financieringsmogelijkheden komen voor energie-maatregelen. Naast landelijke maatregelen (voorschriften, subsidies, belastingmaatregelen) moet ook de gemeente in actie blijven met voorlichting, ondersteuning en lokale subsidies/duurzaamheidsleningen.
>>	GroenLinks wil dat de gemeente het goede voorbeeld geeft: energiebesparing voor gemeentelijk en maatschappelijke gebouwen, energiezuinige straatverlichting (LED) en energiezuinige mobiliteit.
>>	Vervoer van/voor/namens de gemeente hoort zonder fossiele brandstof te worden aangedreven.
>>	We willen dat aan vergunningen voor terrassen de verplichting wordt gekoppeld om oplaadpunten voor elektrische fietsen te maken.
>>	We willen dat alleen terrasvergunningen worden gegeven voor terrassen zónder warmtestralers e.d. Het is onzin om de buitenlucht te verwarmen. Voor koukleumen is een deken ook een prima aanvulling op de buitenkleding.
>>	Er komen geen nieuwe woningen meer met aardgasaansluiting.
>>	We onderzoeken of en hoe geothermie en warmtenetten kunnen worden toegepast in bestaande wijken waar het gasnet aan vervanging toe is. Aardwarmte lijkt een goed alternatief, maar we kijken goed naar de effecten van diepboringen.
>>	We willen zo snel mogelijk naar regelgeving en stimulering van alternatieve, duurzame warmtevoorziening van huizen en maatschappelijke gebouwen. In dichtbebouwde omgeving zal dat bijv. een warmtenet betekenen, waar de afstanden groter zijn zal geothermie, warmte-koude-opslag en toepassing van warmtepompen eerder in beeld komen.
>>	Toepassing van biomassa via vergisting als energiebron willen we alleen als het gaat om gebruik van biomassa van lokale herkomst die niet een andere, zinvolle gebruiksmogelijkheid heeft.
>>	We willen – liefst met de energiecoöperatie(s) – onderzoeken of ESCO's (Energie Service COöperaties) mogelijk zijn om de financiering van verduurzaming van woningen te vergemakkelijken.
>>	Gemeente Epe zorgt ervoor dat er voldoende oplaadpunten voor elektrische auto's komen, uiteraard gevoed met echt groene stroom.
>>	We zorgen ook voor voldoende oplaadpunten voor elektrische fietsen bij horeca en maatschappelijke gebouwen.
>>	Bij de aanleg van zonneparken zorgen we voor goede participatie. We willen dat daken, gevels, geluidsschermen, taluds en parkeerterreinen zonne-energie gaan leveren. Bij gebruik van gronden voor de plaatsing van zonnepanelen dient een multifunctioneel gebruik mogelijk te blijven; vergunningen worden voor beperkte tijd uitgegeven.

DUURZAAMHEID KRINGLOOP	Spullen die we niet langer willen gebruiken..... wat doen we er mee ? Het is wel duidelijk dat weggooien al lang niet meer een goede oplossing is.
>>	GroenLinks vindt dat de gemeente Epe zo snel mogelijk ook een nieuwe duurzaamheidsvisie voor kringlopen moet gaan opstellen.
>>	We willen naar hergebruik van spullen die daar voor in aanmerking komen.
>>	We willen dat er een samenwerking ontstaat tussen goede-doelen-organisaties en kringloopcentrum Stilema. We denken natuurlijk aan de verenigingen en kerken die rommelmarkten organiseren, maar ook aan goede-doelen-winkels voor tweedehands- en vintage-spullen.
>>	We doen dat via een vergunningsvoorwaarde voor rommelmarkten.
>>	De gemeente geeft het goede voorbeeld door spullen zo nabij mogelijk in te kopen en er voor te zorgen dat die spullen ook weer hergebruikt kunnen worden.
>>	We blijven de repair-café's stimuleren.
DUURZAAMHEID GRONDSTOFFEN	We willen ook naar hergebruik van grondstoffen die daar voor in aanmerking komen. We omarmen de landelijke doelstellingen.
>>	GroenLinks vindt dat de gemeente Epe ook zo snel mogelijk een nieuwe duurzaamheidsvisie voor grondstoffen moet gaan opstellen. Daarbij geven we uitvoering aan de Ladder van Lansink.
>>	We willen naar zo min mogelijk restafval. We stimuleren de scheiding van grondstoffen en restafval. We vinden het prima dat het restafval niet huis-aan-huis wordt opgehaald maar moet worden weggebracht naar verzamelcontainers (omgekeerd inzamelen).
>>	We willen naar een optimalisering van het diftarsysteem; we willen een nadere uitwerking voor het grof huishoudelijk afval en voor de recycling van luiers en incontinentiemateriaal.
>>	We willen dat ook bedrijven en scholen grondstoffen en restafval scheiden. We proberen dat eerst door overtuigen, maar zo nodig koppelen we dat aan gebruiksvergunningen of een verordening.
>>	Op plekken waar regelmatig op onjuiste wijze afval wordt achtergelaten willen we gerichte opsporing van de overtreders mogelijk maken via bijv. materiaalonderzoek.
>>	We geven ondersteuning aan initiatieven voor het voorkómen en opruimen van zwerfafval.
DUURZAAMHEID FIETS	GroenLinks ziet goede kansen om de gemeente een aantrekkelijk centrum van fietsrecreatie op de Veluwe te laten worden. We benutten de afwisseling in landschapstypen en rijkdom aan cultuurhistorie.
>>	In de dorpen geven we het goede voorbeeld met het rode-loper-beleid; fietsroutes tussen wijken en dorpscentra waar geen auto's komen of hooguit te gast zijn.
>>	We willen dat onderzocht wordt hoe de fietsroutes veilig kunnen worden gebruikt door fietsers met verschillende snelheid (standaard, race, e-bikes, speed-pedelecs).
>>	We zijn groot voorstander van een snelfietsroute-netwerk Zwolle – Hattem – Wapenveld - Heerde – Epe – Vaassen – Apeldoorn over de spoorlijnroute.
>>	In de bebouwde kom van de dorpen kan de route daarvan afwijken mits er een veilige inpassing met het overige verkeer plaatsvindt.
>>	We willen een "pechdienst" voor recreatieve fietsers stimuleren door ondernemers te laten samenwerken, daarbij zien we ook een rol voor Stilema.
>>	Gemeente Epe zorgt voor voldoende laadpalen voor E-bikes in de dorpscentra, uiteraard gevoed met echt groene stroom.

DUURZAAMHEID OPENBAAR VERVOER	GroenLinks wil graag dat openbaar vervoer een volwaardig alternatief is voor het gebruik van de eigen auto. We stimuleren daarom graag een zo goed mogelijk openbaar vervoer.
>>	Elke dorpskern moet met openbaar vervoer te bereiken zijn. Minimaal één keer per half uur. Kan dat niet met een lijndienst, dan gaan we voor buurtbus, Plus-OV, beltaxi etc.
>>	De service van de Veluwelijn hoort zo hoogwaardig mogelijk te zijn: extra bussen in de spits en voor iedereen een zitplaats. We vragen daarvoor maximale aandacht bij de provincie.
>>	In onze gemeente ontbreekt openbaar vervoer per spoor. We vinden daarom dat naast een hoogwaardige Veluwelijn ook de busverbinding tussen Twello, via Oene en Epe, naar 't Harde zo goed mogelijke dienstverlening biedt.
MILIEU	De milieukwaliteit bewaken we via de omgevingsvergunningen. Lawaai, stank en fijnstof houden we veel mogelijk beperkt. In 2024 mag er geen asbest meer in contact met de buitenlucht en dus in weer en wind kunnen slijten
>>	We gaan werken aan een snelle en veilige opruimactie voor asbestdaken. Van de gemeente mag voorlichting en ondersteuning van een gebiedsgerichte aanpak worden verwacht.
>>	Asbestsanering is een prima moment om zonnedaken aan te leggen.
>>	Ook is de aanleg van een zonnedak een prima gelegenheid om aanwezig asbestdak te saneren.
>>	We zijn en blijven een schaliegasvrije gemeente, er wordt niet geboord om via fracking schaliegas naar boven te kunnen halen.
>>	In gebieden met of vlakbij natuur (Natura 2000 en Gelders NatuurNetwerk) wordt de stikstofbelasting geminimaliseerd via voorschriften in het omgevingsplan.
>>	Bij het (her-)inrichten van verkeersstructuren gaan we omgekeerd ontwerpen: eerst voor openbaar vervoer, fiets en voetgangers, daarna pas voor het autoverkeer.
>>	We willen een vuurwerkvrije gemeente in 2026, te realiseren middels een gefaseerde invoering van vuurwerkvrije zones startend in de meest belaste gebieden.
>>	De gemeente draagt zorg voor het plaatsen van laadpalen voor elektrische auto's in de openbare ruimte, zodat bewoners en bezoekers van de gemeente hun elektrische auto kunnen opladen.

STERKE DEMOCRATIE

OPEN GEMEENTE	GroenLinks staat voor een democratie die verder gaat dan het stemblokje. Een democratie waarin mensen worden aangemoedigd om zich verantwoordelijk te voelen voor de inrichting van de eigen samenleving.
INFORMATIE	informatie over het gemeentelijk beleid moet goed bereikbaar zijn;
>>	Transparantie over voornemens, voorstellen én besluiten en natuurlijk ook voor de achtergrondinformatie die van belang is.
>>	De gemeente ontwikkelt een systeem waarbij – afhankelijk van de grootte of betekenis van een ontwikkeling – ervoor gezorgd wordt dat gericht informatie aan inwoners wordt gestuurd. De gemeente is altijd mede-afzender van die informatie en zo nodig de enige afzender.
>>	Alle moties en amendementen waarover is gestemd worden met de uitslag op de gemeentelijke website geplaatst.
>>	De website van de gemeente Epe moet ook geschikt zijn voor informatievoorziening aan mensen met beperkingen: begrijpelijke taal, voorleesfunctie en mogelijkheid voor vergrote weergave.
PARTICIPATIE	De gemeente staat open voor overleg met alle mensen en organisaties die dat willen. Dat betekent niet dat de gemeente alle wensen wil of kan realiseren. Er wordt altijd een afweging gemaakt tussen het algemeen belang en deelbelangen. Deelbelangen horen overigens niet genegeerd te worden.
>>	De gemeente voert jaarlijks rondetafelgesprekken met religieuze en andere levensbeschouwelijke organisaties, met organisaties die zich bezig houden met specifieke beleidsterreinen (natuur, cultuur, cultuurhistorie, welzijn, sport), met wijk- en buurtverenigingen.
>>	Om de Omgevingswet voor de gemeente Epe goed te laten functioneren stelt de gemeenteraad een lijst op van soorten gevallen waarvoor de raad een bindend advies aan het college wil geven bij het verstrekken van een omgevingsvergunning. Bij alle soorten gevallen op die lijst hoort ook verplicht een participatietraject te worden gevolgd door de initiatiefnemer.
>>	Voor het vormgeven van dat participatietraject wordt aan de lijst voor het bindend adviesrecht voor de raad steeds een vormvoorschrift voor het participatietraject gegeven.
>>	De aanvraag voor de omgevingsvergunning kan pas worden gehonoreerd wanneer er een rapportage over het participatietraject beschikbaar is.
>>	Voor de soorten gevallen waarvoor de gemeenteraad niet een bindend adviesrecht heeft vastgelegd kan het college van B&W zélf een participatievoorschrift aan de initiatiefnemers opleggen.
>>	Participatie van inwoners is een kwestie van volgorde en hoort vroeg te beginnen. De mogelijkheid voor bezwaar en beroep is géén participatie, maar hoort bij de rechtsbescherming van de inwoners.
>>	De gemeenteraad organiseert jaarlijks een “D4-dorpenconferentie”. De invulling daarvan wordt ruim van tevoren bepaald na overleg met dorpsbelangenorganisaties. Belangengroepen kunnen ook een onderwerp aanbevelen. De conferentie krijgt een opzet met een keuzeprogramma.

	<p>>> GroenLinks wil participatie van inwoners bij besluitvorming duidelijk vormgeven We hanteren voor die overleg-dialoog vier principes:</p> <ul style="list-style-type: none"> > duidelijke afbakening - start liefst met een duidelijke politieke stellingname > acceptatie - als de overleg-dialoog tot een duidelijk andere voorkeur leidt, dan dient de politiek dat te accepteren; > actief uitnodigen - als besluiten nadelen opleveren voor anderen, dan worden die zeker bij het overleg betrokken; > verantwoording - we zijn altijd aanspreekbaar voor anderen, we leggen onze keuzes altijd uit en blijven luisteren.
	<p>>> Een doe-vorm van participatie zien we in de introductie van een sociale hypotheek. Een goed gedragen initiatief voor een wijk, buurt of dorp wordt geheel of gedeeltelijk voorgefinancierd door de gemeente, inwoners en gemeente spreken een sociale hypotheek af die door de inwoners wordt afgelost door de waarde die de gemeente aan vrijwilligersinzet toekent. Een experiment zeker waard toch ?</p> <p>>> De sociale hypotheek kan worden toegepast voor bijvoorbeeld een wijkspeeltuin, een voedselcoöperatie die samenwerkt met de voedselbank, een vlindertuin, een toneelgroep</p>
JONGEREN	<p>Stemmen mag je vanaf 18, maar we willen de stem van jongeren graag veel eerder horen. Verrassende ideeën en goede voorstellen zijn er al veel eerder. We praten mét jongeren over voorzieningen die voor hen belangrijk zijn. We geven verantwoordelijkheid.</p>
	<p>>> Een jaarlijkse jongerenconferentie.</p> <p>>> Een budget voor het beste experimenteer-idee.</p>
	<p>>> We wensen dat de gemeente de mogelijkheid onderzoekt om in de komende zittingsperiode, een kindergemeenteraad te realiseren.</p>
	<p>>> Voor jongeren organiseert de gemeenteraad jaarlijks een duo-debat met jongeren over een onderwerp dat voor jongeren van belang is. We denken aan een debat waarbij elke raadsfractie een jongere “adopteert” en voor die fractie het woord laat voeren in het debat.</p>
REGIO	<p>Epe profileert zich in de regio Stedendriehoek als krachtige plattelandsgemeente. We zijn anders van karakter dan de grotere steden, dat maakt de regio diverser en in veel opzichten ook sterker. Samenwerking zien we als een prima middel om de regio én de gemeente aantrekkelijk en prima leefbaar te houden. De Regio-aanpak bewijst zich voor de Energiestrategie en Warmtevisie, voor regionale fietsroutes, voor korte-keten- projecten tussen voedselproducent en -consument.</p>
	<p>>> We kiezen voor het nemen van verantwoordelijkheid op regionaal niveau.</p>
	<p>>> De rol van regiegemeente vullen we actief in: we werken samen met de bureaus waar dat nodig is en goed uitkomt voor beide partijen.</p>
	<p>>> We letten goed op de sturingsmogelijkheden vanuit Epe wanneer we deelnemen in gemeenschappelijke regelingen.</p>
REGIO - HERINDELING	<p>Als gemeentelijke herindeling noodzakelijk wordt, dan kiezen we voor een Gemeente Noordoost Veluwe: van Vaassen tot en met Hattem, dus tussen heuvels en rivier.</p>
INTERNATIONAAL	<p>We staan open voor internationale contacten, willen graag leren van de aanpak elders en ook onze oplossingen delen. We blijven graag verbonden met Gronau en willen dat graag uitbreiden met een Franse of Engelse gemeente die lijkt op de onze.</p>

**DE PLEK VAN JE
HÉLE LEVEN**

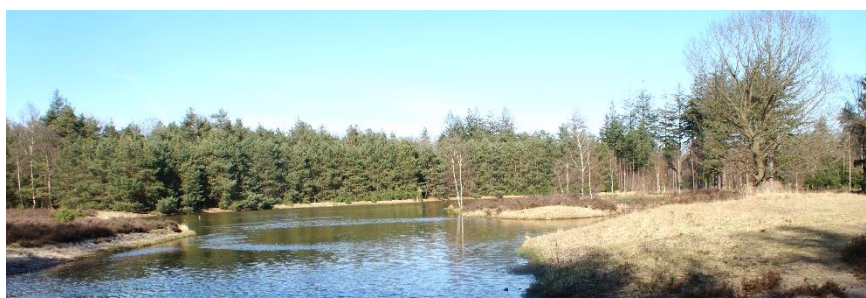
JEUGD	GroenLinks wil investeren in jeugd: voldoende speel- en sportvoorzieningen en onderwijs dichtbij huis.
>>	Elke wijk een trapveldje, struin- en speelplekken, ontmoetingsplek
>>	Elke 2 jaar een wijk-kijk-aanpas-tocht met wijkjeugd
>>	Om veilig van en naar school te kunnen komen zorgen we voor aparte, veilige fietsroutes waar de auto slechts te gast is.
JEUGDZORG	Preventie en samenwerking zijn heel belangrijk. Het duurt soms lang voordat er signalen over problemen komen. Dan is het goed om direct hulp te kunnen verlenen. We kijken breed, naar het kind én de leefsituatie.
>>	We letten goed op: preventie voorkomt veel problemen. Soms gaat het even minder goed of zelfs ronduit slecht. Hulp hoort dan dichtbij te zijn en vooral ook snel beschikbaar. Wachtlijsten willen we dus niet.
>>	Gemeente Epe werkt van harte mee aan projecten als Jongeren op Gezond Gewicht, preventieprojecten voor Rookvrije Generatie.
>>	Gemeente Epe zorgt voor het goed kunnen functioneren van de Stichting Leergeld; het mag niet zo zijn dat jeugdige inwoners op achterstand raken omdat zij voorzieningen missen of door financiële omstandigheden buiten bereik blijven.
>>	We zorgen voor goede samenwerking tussen huisartsen, Centrum voor Jeugd en Gezin, schoolmaatschappelijk werk, gemeente en welzijnswerk.
>>	Scholen breiden we uit tot jeugdsteunpunt, een centrum waar kinderen binnen én buiten schooltijd terecht kunnen.
>>	Wijk- en buurtgericht werken wordt overal ingezet.
>>	Er zijn multidisciplinaire teams voor hulp aan jeugd én gezin die een trajectaanpak bieden. Eén keer een intake en een doorlopend traject waarin verschillende deskundigheid is gebundeld. Daarmee voorkomen we bureaucratie en kan snel naar specialistische hulp worden doorgestuurd. Natuurlijk praten kinderen, jongeren én ouders mee in de aanpak van hun situatie.
>>	We willen snel kunnen schakelen naar andere oplossingen.
>>	Problematiek rond hangjongeren lossen we primair samen met jongeren én buurtbewoners op via buurtbemiddeling; dat voorkomt misdragingen en de noodzaak tot straf.
>>	Kinderen van migranten of statushouders krijgen bijzondere aandacht: we hebben een schakelklas om heel snel de basiskennis van het Nederlands op peil te brengen
>>	Vervoer van/naar jeugdvoorzieningen hoort betrouwbaar en veilig geregeld te zijn
WONEN	Goed wonen moet voor iedereen mogelijk zijn, in elke wijk.
>>	Betaalbaar wonen is belangrijk – in elke wijk zien we liefst ook sociale woningen. We willen daarover afspraken blijven maken met woningbouwcorporaties en projectontwikkelaars over zowel betaalbare huur als betaalbare koopwoningen.
>>	We maken ruimte voor flexwonen, “tiny houses” voor kleine huishoudens en grotere initiatieven voor groepswonen.
>>	We kijken goed of oude én nieuwe ideeën alsnog of opnieuw toegepast kunnen worden. Denk aan een “knarrenhof” of aan kangoeroe-wonen.
>>	We voeren beleid in waarmee we bereiken dat woningen langdurig beschikbaar blijven voor de doelgroep; daar hoort bijvoorbeeld een zelfbewoningsplicht voor

	huizen en appartementen bij. Wie meer dan twee huizen of wooneenheden in onze gemeente bezit is verplicht die meerdere huizen of wooneenheden voor een redelijke prijs te verhuren.
>>	Duurzaam wonen is een voorwaarde – liefst energieneutraal en nul-op-de-meter - dat is goed om lage woonlasten te realiseren én goed voor het klimaat; bij nieuwbouw willen we geen energievoorziening uit fossiele bronnen meer.
>>	De woonagenda van de gemeente Epe krijgt een flexibel in te vullen gedeelte waarmee ingespeeld kan worden op kansen die zich voordoen of noodzakelijke omstandigheden die zich aandienen.
>>	Er moeten voldoende woningen beschikbaar zijn voor mensen met een beperking én voor mensen op leeftijd
>>	Er moeten voldoende mogelijkheden zijn voor jongeren: kamers en appartementen voor 1 of 2 personen; starterswoningen – we houden ook de starterslening beschikbaar; leegstand bestrijden we – we sturen dan aan op kamerbewoning; dat kan ook prima in vrijkomende schoolgebouwen e.d.
>>	Wanneer bedrijven voor hun activiteiten arbeidsmigranten inschakelen zorgen zij daarbij ook voor adequate, nette en correct beprijste huisvesting. Het is echt niet de bedoeling om hiervoor recreatiewoningen te gebruiken.
>>	Statushouders houden de urgentie-positie bij het toewijzen van woningen.
>>	Gemeente Epe zorgt voor regels en afspraken met eigenaren van gebouwen e.d. opdat bij noodsituaties onderdak kan worden geboden aan mensen die dat nodig hebben. We denken daarbij aan noodopvang voor rampsituaties in de eigen omgeving maar ook aan noodopvang voor/via het Centraal Orgaan Asielopvang.
>>	We stimuleren mensen om zelf samen woningen te bouwen – collectief particulier opdrachtgeverschap – en zorgen daartoe voor flexibiliteit in bestemmingsplannen.
ZORG	Het rijksbeleid geeft aan dat mensen zich verantwoordelijk voelen voor elkaar. Het is goed als mensen elkaar ondersteunen en hun zorg en welzijn onderling regelen; dat er een meer zelfredzame, solidaire samenleving ontstaat. Samenredzaamheid in wijken en buurten, waarbij ook 'zorgvragers' en ouderen een actieve bijdrage kunnen blijven leveren aan de samenleving.
>>	Zorg in onze gemeente kent en krijgt heel veel vormen.
>>	De individuele zorg volgens de wet maatschappelijke ondersteuning, op maat thuis, of met een persoonsgebonden budget, met collectieve diensten voor wassen, strijken, maaltijden, met ontmoetingsplekken in wijken en buurten, via het ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers.
>>	De problematiek van de zorgvragers is het uitgangspunt (en dus niet het aanbod van de zorginstellingen). De eigen regie blijft zo sterk mogelijk.
>>	GroenLinks wil dat de gemeente zich actief toont in het bereiken én ondersteunen van mensen met een afstand tot de samenleving. We doelen daarbij op mensen die in een sociaal isolement leven bijv. door psychische of fysieke klachten, taalachterstand, analfabetisme of ouderdom.
>>	We houden een steunpunt en ontmoetingspunt voor specifieke onderwerpen; bijvoorbeeld het geheugensteunpunt/alzheimercafé.
>>	We zorgen voor goed functionerende buurtpunten om sociale bindingen laagdrempelig mogelijk te maken en zo een zorgvraag via WMO en WLZ zo lang mogelijk overbodig te laten blijven.
>>	Wijkcentrum Bloemfontein, Triton en Keizershof zijn mooie voorbeelden (en niet de enige !).
>>	We zorgen voor een goed netwerk om problemen tijdig te signaleren: sociale dienst, artsen, zorgverleners, welzijnswerkers, leerkrachten, buurtcomité's, vrijwilligers, collectanten.
>>	We zorgen voor een goede "vroegsignalering" van schuldenproblematiek.

	<p>>> Voor zorg moet vaak een eigen bijdrage worden betaald; voor mensen die dat niet kunnen (bijv. de groep die kwijtschelding krijgt van gemeentelijke belastingen) zoeken we maatwerk-oplossingen. Het mag niet zo zijn dat om financiële redenen de benodigde zorg niet de mensen kan bereiken.</p> <p>>> We willen stapeling van eigen bijdragen voorkómen.</p>
	>> In de wijken zorgen we voor een “sociaal makelaar”.
	>> We willen dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen en regie over hun eigen leven houden.
	<p>>> De gemeente bevordert actief dat elk niveau van ouderenzorg in de gemeente en liefst in eigen dorp aanwezig is/blijft: thuishulp, verzorging en verpleging.</p> <p>>> We willen dat de aandacht voor beleidsvorming en aanbestedingen zo efficiënt mogelijk wordt aangepakt opdat zoveel mogelijk middelen beschikbaar zijn voor preventie en daadwerkelijke zorginzet.</p>
	>> We gaan woonvormen tussen zelfstandig wonen en wonen in een verzorgings- of verpleeghuis uitproberen, bijv. via groepswonen, nultredenwonen (zonder traptreden) , aanleunwonen, kangoeroewonen, begeleid wonen, mantelzorgwonen.
	>> We willen actieve mobiliteit stimuleren – fietsen, wandelen etc. Dat is niet alleen van belang voor gezondheid en preventie van gezondheidsproblemen maar ook voor natuur, milieu, duurzaamheid, recreatie en toerisme.
	<p>>> Mobiliteit is heel belangrijk voor mensen met een zorgsituatie. Dat vraagt om een combinatie van buurtbus, Plus-OV, beltaxi en regulier OV. Die zijn altijd beschikbaar voor bijv. ziekenhuisbezoek.</p> <p>>> Voor specifieke evenementen kan een vrijwilligersnetwerk worden gevormd. Een soort lokale versie van vraagafhankelijk vervoer. Daarbij doen we een beroep op diverse verenigingen die graag hun bezoek een handje willen helpen en dat met elkaar tot een succes voor iedereen willen maken.</p>
(WINKEL)CENTRA	De centra zijn veel meer dan een winkelgebied. We vinden er ook diverse andere dienstenaanbieders, horeca, evenementen en voorzieningen voor cultuur en cultuurhistorie. We letten op veilig, schoon, overzichtelijk en bereikbaarheid. De winkelgebieden in het centrum van Epe en Vaassen worden voetgangersgebied en autovrij. Voor bevoorrading van winkels komen er zgn. venstertijden
	>> We willen het gebruik van de fiets heel aantrekkelijk maken (veilige routes, ruime en bewaakte stallingen, oplaadpunten voor e-bikes).
	<p>>> We zien de aantrekkelijkheid van kosteloos parkeren, maar overal kosteloos parkeren vinden we niet nodig. Waar parkeerplekken schaars zijn vragen we er geld voor of stellen we een blauwe zone in.</p> <p>>> Dat kan ook in combinatie: je registreert het parkeren en betaalt niet voor de eerste 20 minuten, maar vervolgens een progressief tarief.</p>
	<p>>> De centra horen goed toegankelijk te zijn voor mensen met rolstoel of rollator en voor mensen met een visuele beperking. Dat betekent dat we voldoende brede stroken vrijhouden van terrassen, koopwaar en reclameborden.</p> <p>>> Bij het toestaan van grotere terrassen stellen we dwingende voorwaarden aan de toegankelijkheid van het centrum voor mensen met fysieke beperkingen.</p> <p>>> Signaalstroken voor slechtzienden zijn juist voor hén bedoeld en dus niet voor het stallen van spullen en fietsen.</p>
	>> We zorgen voor een inrichting met voldoende groen, schaduw, water en zitgelegenheid; zo blijft het ook in hete, droge zomers goed te doen om buiten te zijn.
	>> Waar mogelijk zorgen we voor overkapte parkeerplekken met zonnepanelen; dat levert elektriciteit én schaduw.

KLEINE KERNEN	We willen de kleine kernen leefbaar houden, ook wanneer het aantal inwoners afneemt als gevolg van vergrijzing en ontgroening.
>>	We willen dat er snel een plan komt met de voorzieningen die we voor elke kern nodig vinden; school, openbaar vervoer, winkels, geldautomaat, dorpshuis, horeca.... dat soort dingen !
>>	Deze dorpsvisies worden opgesteld sámen met de inwoners. Hierbij melden we opnieuw de kansen om met een projectsubsidie en een sociale hypotheek mooie voorzieningen te kunnen realiseren.
LANDSCHAP en MILIEU	De gemeente Epe heeft een enorme rijkdom: we hebben een prachtig natuurgebied en een buitengebied met mooie landschapselementen. Rust, ruimte en stilte zijn de belangrijkste waarden van ons buitengebied.
>>	Bij de uitwerking van de omgevingsvisie maken we gebruik van de mogelijkheden om via programma's en via omgevingsplannen de kwaliteitsaspecten te versterken. GroenLinks wil daartoe een 3D- landschapsontwikkelings-programma voor het gebruik van land, lucht en ondergrond ontwikkelen.
>>	We zien het liefst weer graan op het land in plaats van mais. Vee hoort in de wei, niet in bio-industrie-complexen.
>>	Akkerranden horen bloemrijk te zijn, zonnebloemlinten zijn een mooie aanvulling daarop. Waardplanten voor insecten als (wilde) bijen en vlinders zijn belangrijk.
>>	Bermen blijven bermen en worden niet stukje bij beetje bij productiegrond getrokken.
>>	Ruimte voor nieuwe economische dragers en activiteiten in het buitengebied met behoud van de landschappelijke en milieukwaliteit. Alle ontwikkeling hoort gericht te zijn op natuur-inclusieve of kringlooplandbouw.
>>	We bieden ontwikkelingskansen voor duurzame markten naast de huidige weekmarkten waar via een korte keten streekproducten worden aangeboden.
>>	We bieden ruimte aan concepten als coöperatie-akkerbouw, voedselbossen,
>>	scharreelfruit-toepassing en gebruiken de rijk voorhanden voorbeelden als de eco-kathedraal, graanakkers, het hereboerenconcept etc.
>>	Wonen in het bos is geleidelijk ontstaan. Dat laten we zo maar we vinden het wel belangrijk dat het bos herkenbaar blijft. Je woont daar niet in het bos van de burens.
>>	Een goed bomenbeleid; dat betekent dat we bijzondere bomen behouden, bomen en houtwallen horen in het landschap.
>>	Actieve bescherming van rust, ruimte, stilte, duisternis en milieukwaliteit (fijnstof, stikstofbelasting, asbest, geluid).
>>	De bebouwde omgeving kan ook belangrijke natuurwaarde hebben, we willen dat graag bevorderen. Zuinig op bomen en struiken. Vogels, vleermuizen en kleine diertjes zijn uiteraard welkom, waar mogelijk helpen we ze een pootje.
>>	Het landschap is belangrijk als referentie voor inwoners, bezoekers en oud-inwoners; de herkenning draagt de (oude) liefde voor onze gemeente als de plek van je héle leven.
>>	De cultuurhistorie van ons landschap krijgt bescherming via het aanwijzen van beschermde zones

**Infiltratieveld Vitens
Dellenweg/Koekenbergweg;**

**100% grondwaterneutrale
drinkwaterwinning én winst
voor landschap en biodiversiteit**

 SPORT	Je houdt van bewegen? Voor een strak lijf of voor de gezelligheid, maar bovenal voor gezondheid. De gemeente Epe biedt daar alle ruimte voor.
>>	We willen aandacht voor sport en spel. Voor je plezier of voor de gezelligheid, maar bovenal voor je ontspanning. Het is het allerleukst om dat samen met anderen te doen. Als je erg goed bent doe je ook anderen plezier om naar je prestaties te kijken.
>>	We willen dat kinderen de kans krijgen om aan sport te doen. Via school, via buurtsportcoaches en via sportverenigingen. Sport hoort vanzelfsprekend te zijn. De buurtsportcoaches zorgen samen met sportverenigingen voor een kennismakingsprogramma.
>>	Sportverenigingen schakelen we actief in voor de integratie van bevolkingsgroepen en nieuwkomers. Voor jongens én meisjes, voor mannen én vrouwen.
>>	Sportkantines horen alcoholvrij te zijn, zéker op de tijden dat jeugdigen sporten
>>	Sportverenigingen krijgen zonedig financiële steun om te kunnen zorgen voor een breed, toegankelijk en betaalbaar sportaanbod.
 KUNST	Je bent creatief? Voor je plezier of voor de gezelligheid, maar bovenal voor je ontspanning. Het is het allerleukst om ook anderen daarvan te laten meegenieten. Natuurlijk ook om te leren en genieten van de kunst die anderen hebben gemaakt.
>>	We willen genieten van kunst en kunstenaars, van tentoonstellingen en optredens. We bieden broedplaatsen waar geoefend en geproduceerd kan worden. Kunst wordt wat GroenLinks betreft een mooie aanvulling op het DNA van onze gemeente – voor inwoners én bezoekers - dus ook 100% kunstgarantie.
>>	We willen dat kinderen via de basisschool kennismaken met een scala aan kunstvormen: muziek, dans en beeldende kunst. Het liefst door een actieve kennismaking, dóen, ontdekken wat bij hen past.
>>	Het project Meer Muziek in de Klas hoort een permanent aanbod voor muziekonderwijs te bieden dat vervolg krijgt via het aanbod van Cultuurplein Noord Veluwe en andere muziek-onderwijs-collectieven.
>>	We zoeken combinaties van kunst met landschap en cultuurhistorie: atelierroutes, park-exposities, kunstprojecten in het buitengebied etc.
>>	De expositieruimte De Ring in het gemeentehuis blijft een dynamische plek voor tentoonstellingen en evenementen.
 CULTUUR	Je houdt van tradities en de leuke dingen die typisch bij ons deel van Nederland horen? Voor je plezier of voor de gezelligheid, maar bovenal voor je ontspanning. Het is het allerleukst om ook anderen daarvan te laten meegenieten. Natuurlijk ook om te leren en genieten van de cultuuruitingen van anderen.
>>	GroenLinks wil plek voor cultuur, vanuit de eigen gemeente en ook van daarbuiten.
>>	We willen genieten van cultuur en cultuurliefhebbers, van voorstellingen en festivals. We ondersteunen goede training en ondersteuning, bijv. via Cultuurplein of andere aanbieders. Cultuur is onlosmakelijk onderdeel van het DNA van onze gemeente – voor inwoners én bezoekers – dus ook 100% cultuurgarantie
>>	Epe ontwikkelt een of enkele locaties als openluchttheater; met een mobiel podium en ondersteunende technische installatie kan zo een prima aanbod voor kunst op diverse plekken in de gemeente gerealiseerd worden.

	We denken aan locaties als De Cannenburgh, landgoed Tongeren, feestweide Niersen etc.
>>	We willen dat kinderen via de basisschool ook kennismaken met verschillende cultuurvormen: muziek, theater, fotografie.
>>	GroenLinks wil een gemeentelijke cultuurprijs voor een vernieuwend initiatief of bijzondere prestatie op het gebied van amateurkunst of een geslaagd samenwerkingsproject.
>>	De gemeente Epe heeft behoefte aan een centrum voor bijvoorbeeld keramiëkkunst. De Eper keramiëk-school krijgt daar een plek én door middel van een activerend aanbod wordt het een broedplaats voor een nieuwe ontwikkeling.
 CULTUUR-HISTORIE	Je houdt van de geschiedenis en tradities die bij ons deel van Nederland horen ? Voor je plezier of voor de gezelligheid, maar bovenal voor je ontspanning. Het is het allerleukst om ook anderen daarvan te laten meedelen. Natuurlijk om te leren van anderen en genieten van de resultaten die je kunt bekijken, lezen, horen en beleven.
>>	GroenLinks wil beleving van cultuurhistorie, het is de sleutel naar streek- en dorpsgevoel, naar de binding aan de eigen omgeving met museumactiviteiten en bezoekerscentra. we zorgen voor goede professionele ondersteuning naast de inzet van vrijwilligers.
>>	Cultuurhistorie is onlosmakelijk onderdeel van het DNA van onze gemeente – voor inwoners én bezoekers – dus ook 100% historiegarantie.
>>	Epe neemt deel aan een set van Archeologische Belevingscentra op de Veluwe. Epe krijgt als focus de grafheuvels en de grafheuvellijn van Niersen naar Epe.

Klaarbeek-wijk Epe: appartementengebouwen met veel groen en combinatie wateropvang en speelplekken

FINANCIËN

WOONLASTEN	De gemeentelijke belastingen zijn er om een flink deel van de gemeentelijke uitgaven te financieren, de overige middelen komen van de Rijksuitkeringen via het Gemeentefonds. GroenLinks vindt de kwaliteit van het beleid belangrijker dan de hoogte van de woonlasten.
LAGE LASTEN	Klinkt aantrekkelijk, maar als het ten koste moet gaan van gemeentelijke uitgaven die goed zijn voor de samenleving dan houden we liever de voorzieningen overeind dan dat we de belasting verlagen
>>	De afvalstoffenheffing kan omlaag als we de afvalbeheerskosten zo laag mogelijk weten te krijgen.
>>	We willen blijven inzetten op verminderen van de hoeveelheid restafval en een zo hoog mogelijk scheidingspercentage van grondstoffen en restafval.
>>	De rioolheffing kan in de hand worden gehouden door slimme oplossingen bij het onderhoud van het rioleringsysteem.
>>	We gebruiken de verbrede opzet van de rioolheffing voor projecten in het kader van klimaatadaptatie om wateroverlast én droogte beter te kunnen voorkomen en hanteren.
>>	Voor de inning van belastingen werken we samen met andere gemeenten in belastingkantoor Tribuut; de gemeente Epe blijft zelf de belastingen, tarieven, vrijstellingen en kwijtscheldingen bepalen.
>>	We voeren een parkeerbelasting in voor de schaarsere plekken, voor de rest van de centra voeren we een blauwe zone in. De inkomsten van de parkeerbelasting besteden we aan extra goede voorzieningen voor het gebruik van de fiets in de dorpen
KWIJTSCHELDING	Voor minima hanteren we een goed kwijtscheldingsbeleid. Epe doet nu al het maximale van wat de landelijke regelgeving toelaat. GroenLinks Epe wil dat graag zo houden.
>>	We willen wel graag dat onderzocht wordt voor welke dienstverlening een kostenverlaging kan worden doorgevoerd voor inwoners die voor de kwijtschelding in aanmerking komen. We denken aan een lager tarief voor het aanvragen van een ID-kaart, paspoort en rijbewijs.
>>	We willen stapeling van eigen bijdragen voor zorgvoorzieningen voorkómen
VERGROENING	GroenLinks wil graag een "vergroening" van de gemeentelijke belastingen, tarieven en heffingen.
	GroenLinks wil een nader onderzoek naar en invoering van gerichte groene en vergroenende belasting- en stimuleringsmaatregelen. We denken bijvoorbeeld aan een regentonsubsidie, afkoppelbeloning, tegeltaks, bestratingsheffing, buurttuinprojecten e.d.
>>	Als de gemeente activiteiten voor inwoners verricht en daar een vergoeding voor vraagt dan zijn de tarieven lager wanneer daar duurzame invullingen bij horen.

UITLEG VAN EEN AANTAL TERMEN

<p>Cleantech</p>	<p>Het identiteitskenmerk dat de regio Stedendriehoek (de gemeenten Apeldoorn, Deventer, Zutphen, Heerde, Epe, Voorst en Lochem) hebben gekozen om zich te onderscheiden van andere regio's.</p>
	<p>De doelen waaraan de regio werkt zijn belangrijk, en geven richting, zonder daarin andere wegen te bewandelen dan de rest van de wereld. We leven immers op dezelfde planeet als de mensen in andere regio's, waar dan ook. De regio heeft drie kwalitatieve lange termijndoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> -1- een duurzaam gezonde leef en werk omgeving -2- een vitale, toekomstbestendige -3- een circulaire en energie neutrale economie <p>(het is niet duidelijk of de term "Cleantech" nog jaren zal worden gehanteerd).</p>
<p>ESCO</p>	<p>Energie Service Company</p> <p>Een bedrijf dat door toepassing van verschillende maatregelen een bepaalde energiebesparing voor een gebouweigenaar garandeert via een prestatiecontract. Worden de besparingsdoelen niet gehaald, dan is het risico voor de ESCo. Wordt er meer energie bespaard, dan kan de winst worden verdeeld tussen ESCo en opdrachtgever. De investering is dus voor de ESCo, de bewoner/gebruiker wordt ontzorgd én krijgt een groot deel van het besparingsvoordeel.</p>
<p>Ladder van Lansink</p>	<p>Het principe van 'de Ladder van Lansink' geeft de manier weer waarop we afval moeten behandelen, startend bij de meest milieuvriendelijke en eindigend bij de meest milieubelastende manier.</p>
<p>Ladder van Lansink</p>	<p>De Ladder van Lansink is een standaard op het gebied van afvalbeheer. De prioriteit is om altijd de milieuvriendelijkste verwerkingswijze te kiezen. Deze staat bovenaan de 'ladder'. Het is de bedoeling altijd zo hoog mogelijk op de ladder te komen. De Ladder van Lansink is opgebouwd uit de volgende 'treden': Preventie / hergebruik / sorteren en recyclen / verbranden met energierugwinning / verbranden zonder energierugwinning / storten.</p>
<p>LHBTIQ</p>	<p>Onder het begrip LHBTIQ vallen lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transseksuelen, interseksuelen en queers. In de LHBTIQ-strategie 2020-2025 van de Europese Commissie wordt een aantal groepen onderscheiden:</p>
	<ul style="list-style-type: none"> -1- die zich aangetrokken voelen tot personen van hetzelfde geslacht (lesbiennes, homoseksuelen) of beide geslachten (biseksuelen); -2- waarvan de genderidentiteit en/of genderexpressie niet overeenkomt met het geslacht dat hen bij de geboorte is toegewezen (transseksuelen); -3- die geboren zijn met geslachtskenmerken die niet passen bij de typische definitie van mannelijk of vrouwelijk (interseksuelen); -4- waarvan de identiteit niet past in een indeling van seksualiteit of geslacht (queers). Queers verzetten zich tegen het man-vrouw onderscheid en elke identiteitsvorm in het algemeen.

GroenLinks in de periode 2018-2022

In 2018 ging GroenLinks voor de derde keer deelnemen in een brede raadscoalitie, voor de tweede keer leverden we een wethouder.

Onze wethouder kreeg een portefeuille met Klimaat en Leefomgeving (met daarin natuur, landschap, water, milieu en klimaatadaptatie), Welzijn en Cultuur (met daarin kunst, cultuur en cultuurhistorie) en Toezicht en Handhaving (voor omgevingskwaliteit en bouw- en woningtoezicht). Sinds februari 2021 is er het nodige gebeurd in de coalitie. Zo zag de wethouder van Nieuwe Lijn de voortzetting van zijn positie als onmogelijk. Een paar maanden later werd hij opgevolgd door een partijgenoot, maar ook deze moest na enkele maanden – vooral vanwege gezondheidsredenen – zijn positie opgeven. Na de zomer van 2021 werd duidelijk dat er niet opnieuw een wethouder zou worden voorgedragen. De portefeuilles werden door de overige wethouders opnieuw ingedeeld. Onze wethouder kreeg Ruimte

(inclusief wonen, mobiliteit en ruimtelijke ordening) erbij en droeg de portefeuille Welzijn over aan de wethouder van SGP/CU. Zij kreeg ook de portefeuille sport in haar pakket. Financiën ging vervolgens tot het takenpakket van de wethouder van CDA behoren. Uiteindelijk verliet Nieuwe Lijn in september 2021 de coalitie maar bleef wel het coalitieakkoord steunen.

De bestuursperiode 18-22 kreeg in 2020 een ingrijpende wending. De coronacrisis eiste het vormgeven van de nodige crisismaatregelen om zowel maatschappelijke zorg te bieden als ook om de gemeentelijke dienstverlening en bestuurstaken op peil te houden. De veerkracht die het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie hebben getoond krijgen onze grote waardering.

Vanuit GroenLinks zijn we trots op de ontwikkelingen die college, coalitie en raad hebben ingezet voor de ontwikkeling en invoering van de Omgevingswet en voor de verdere ontwikkelingen van het beleid in het sociaal domein. Niet in het minst zijn we daarbij trots op zaken uit de portefeuilles van onze GroenLinks-wethouder met de ingrijpende vernieuwing van het afvalstoffenbeleid naar een grondstoffenbeleid met gedifferentieerde tarieven, de ontwikkelingen voor het cultuurhistorisch beleid (herziening monumentenbeleid, cultuurhistorisch beleidskader), voor klimaatadaptatie (regionaal manifest klimaatadaptatie, stresstesten, aanpassingsmaatregelen voor wateroverlast en droogte), de vernieuwing van het beheer van het gemeentelijk bosbeheer en de herziening van het bomenbeleidsplan.

De nieuwe beleidskaders voor mobiliteit en stimulering van het fietsgebruik zijn ook beleidsstukken met een rijke oogst als je die naast het verkiezingsprogramma van GroenLinks legt. Er zijn daarnaast nog de mooie ontwikkelingen uit de vorige bestuursperiode.

De regenboogvlag gaat voortaan op elke “coming out day” omhoog naast het gemeentehuis. Met een initiatiefvoorstel voor het vlaggenprotocol van de gemeente Epe kon GroenLinks tegelijk ook deze ruimte geven voor andere maatschappelijke initiatieven.

We vieren ons bestuurlijk succes uiteraard niet als het succes van GroenLinks alleen, we zijn blij met de samenwerking die met Nieuwe Lijn, CDA, SGP/CU, PvdA, GB, en Epe Liberaal is vormgegeven. Er is veel bereikt voor onze inwoners, voor de natuur, voor de toekomst.

Natuurlijk waren er ook heikele kwesties waarin we verantwoordelijkheid hebben genomen.

Eenzijds was dat het crisisbeleid vanwege de corona-pandemie en de financiële herschikkingen om herstel en stimulering van de lokale maatschappij op gang te helpen. We noemden al onze waardering daarvoor.

Anderzijds was dat de voortgaande discussie over bestuursstijl en inwonerparticipatie. GroenLinks is daar altijd heel duidelijk over geweest: het is een kwestie van SAMEN DOEN. Dat is de houding van GroenLinks en die hopen we ook bij andere partijen te zien. Je bestuurt immers voor de hele gemeenschap, voor het algemeen belang. Maar je schakelt daarbij inbreng en wijsheid van minderheden niet uit maar houdt er goed rekening mee. In een politiek systeem maak je immers afwegingen op basis van alle belangrijke elementen.

Helaas hebben we ervaren dat het debat in de gemeenteraad maar ook het beeld dat van het functioneren van de gemeente wordt geschetst geen betrouwbaar beeld geeft. Daar ligt een belangrijke taak voor de nieuwe bestuursperiode. Met een goed samenspel tussen gemeenteraad, college en ambtenaren kan en moet gewerkt worden aan het vertrouwen bij de inwoners dat de gemeente Epe er voor de inwoners is en klaar staat om hulp te bieden waar dat mogelijk is.

Veel GroenLinkers hebben ervaringen vanuit actiegroepen waarbij je vaak één belang superbelangrijk vindt en boven andere belangen stelt. Dat werkt niet als je deelneemt in een bestuurscoalitie.

We hebben als kleinste coalitiepartij uiteraard niet al onze wensen kunnen realiseren: we wilden en willen bijvoorbeeld graag grotere stappen op het gebied van klimaat en duurzaamheid, maar we realiseren ons dat de coalitieafspraken vier jaar geleden werden gemaakt toen nog niemand het ontstaan van de coronaproblematiek kon voorzien. Overigens geldt ook voor de andere partners dat er daar nog wensen genoeg zijn overgebleven.

We staan klaar om de coalitie voort te zetten. We weten dat de gemeenten flinke uitdagingen blijven krijgen op het gebied van ouderen- en jeugdzorg, energietransitie, duurzame en circulaire samenleving en klimaatadaptatie. We hebben er goede ideeën voor en juist daarom willen we de komende perioden opnieuw collegepartij blijven en een wethouder leveren.

We zijn niet bang om te confronteren en blijven trouw aan onze uitgangspunten. GroenLinks is in Epe een vertrouwd begrip. Constructief en kritisch is wat ons betreft precies wat nodig is voor een levende democratie. Zo willen we ook verder: opgewekt aan de slag en vooral “Samen Doen”.

Groen én Links GroenLinks is voor een zo krachtig mogelijk groen en links geluid in de gemeenteraad. We willen voor een nieuw evenwicht zorgen, laten zien dat Groen werkt ... ook in Epe ! en zo onze zin in de toekomst vormgeven.

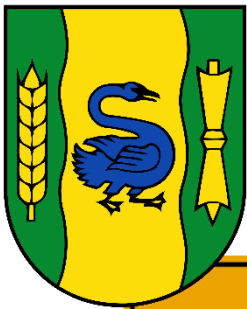

Vlaggenmast voor emancipatie en burger-initiatieven bij het gemeentehuis

In de “week van .....” kan op de jaarlijkse .....dag of zelfs de hele week een .....-vlag daar wapperen.

Welke vlag mag ? op initiatief van GroenLinks is een vernieuwing van het vlaggenprotocol ingevoerd. De aanvragen worden algemeen en marginaal getoetst door de burgemeester. Het blijft dus objectief.

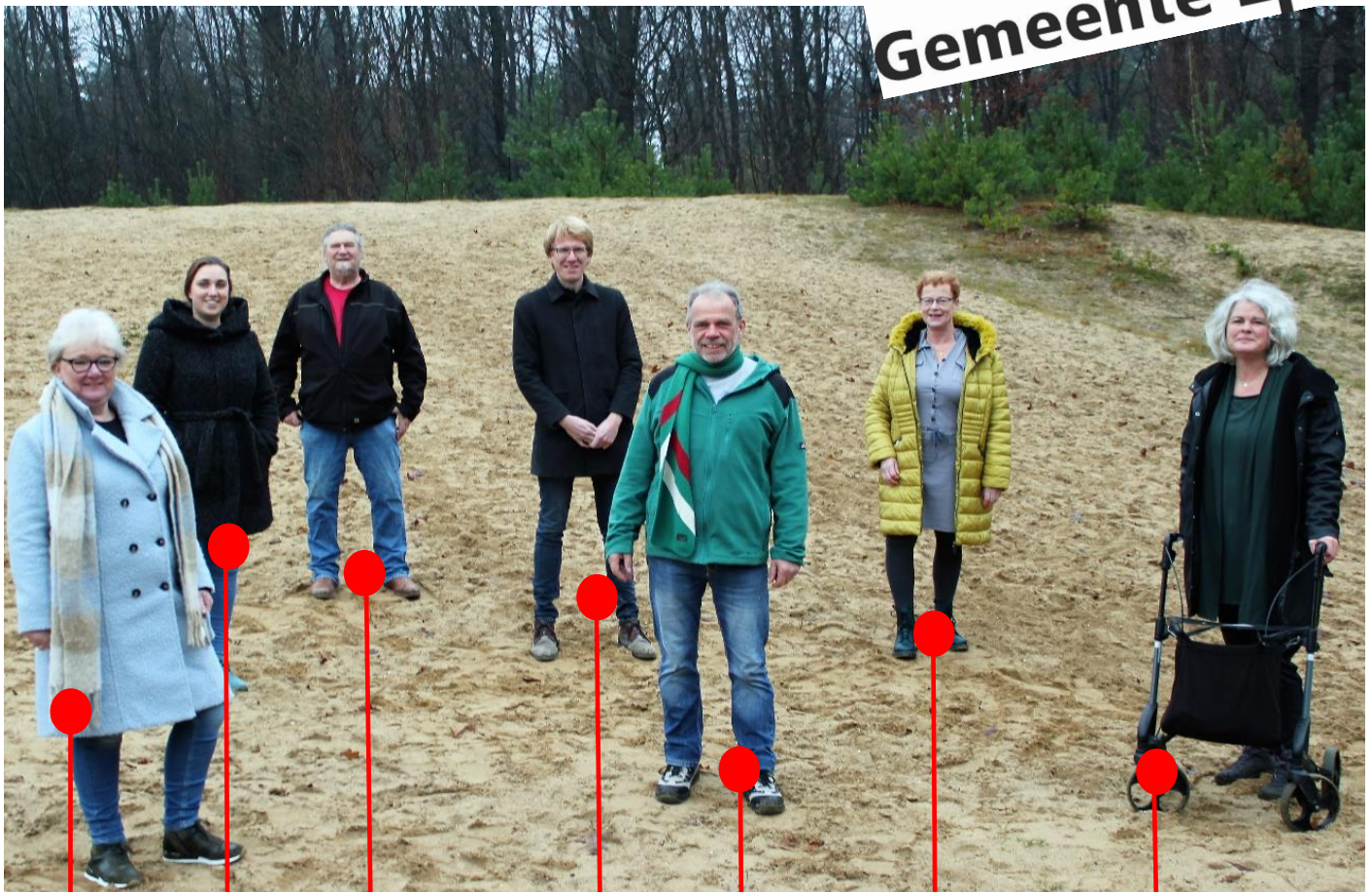

Gronau

Gemeente Epe

- Wilma Baltus 1
- Jelleke BoomSluiter 6
- Jan Willem v.d.Baan 2
- Thijs Schutter 3
- Gerrit Brummelman 8
- Tilly Meijer 4
- Agnes Goldenbeld 7
- Jan de Graaf 9
- Jan Muijs 5

Lijst 6

**Colofon:
bestuur:**

Hilly Schäffer
Gerrit Brummelman
Jelleke Boomsluiters

Giro 641791 t.n.v.
GroenLinks N.O. Veluwe te Epe

website:
epe.groenlinks.nl

Facebook:
GroenLinksEpe

“SAMEN DOEN”

GROENLINKS

**Afdeling Noord Oost Veluwe
gemeente Epe**